

ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка бізнес-підприємства</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>4 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>120 год/4 кредити ЕКТС</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота/розрахункова робота</i>
Розклад занять	<i>Четвер (1 та 2 тижд.): 10.25-12.00 (лекц., он-лайн) – гр. УЕ-01, 02; П'ятниця (2 тижд.): 08.30-10.05 (практ., он-лайн) – гр. УЕ-02; 10.25-12.00 (практ., он-лайн) – гр. УЕ-01.</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: к.е.н., доц. Макалюк Ірина Віталіївна, irina.makaljuk@gmail.com Практичні: к.е.н., доц. Макалюк Ірина Віталіївна, irina.makaljuk@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://do.ipu.kpi.ua/course/view.php?id=962 (Курс розміщено на платформі дистанційного навчання «Сікорський»)</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Планування і контроль на підприємстві» належить до підготовки фахівців економічних напрямів. Актуальність навчальної дисципліни для майбутніх фахівців обумовлюється важливістю управлінських функцій планування та контролювання для суб'єктів підприємництва і бізнесу. Формування системного уявлення у здобувачів вищої освіти про принципи, методи, послідовність розроблення планів та контролю за їх виконанням дозволить у майбутньому здійснювати зважену управлінську діяльність та приймати раціональні управлінські рішення, необхідні для функціонування та розвитку бізнес-підприємств, максимізації добробуту власників і працівників.

Предметом навчальної дисципліни є процес планування та контролювання діяльності підприємства в умовах функціонування в ринковій системі.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів знань, вмінь і навичок розроблення системи планів на підприємстві та контролювання їх виконання.

Планування і контроль на підприємстві

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студента такі **програмні результати навчання**:

- знання теоретико-методологічних основ діяльності підприємства;
- вміння планування ресурсного забезпечення, виробництва і збуту продукції;
- навички фінансового планування і контролю на підприємстві;
- досвід розроблення системи бюджетів підприємства за основними бізнес-процесами) в межах формування інтегрованої системи бюджетування.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- *оволодіють теоретичними знаннями щодо:* сутності планування як функції управління підприємством; сутності об'єктів планування на підприємстві; форм планування, видів планів та факторів, що впливають на їх вибір; змісту та послідовності розробки плану матеріально-технічного забезпечення виробництва; особливостей планування та функціонування підрозділів виробничої інфраструктури; змісту і завдань фінансового плану; складу та завдань планів оновлення продукції;

- *набудуть навичок:* формування плану збуту з урахуванням досліджень ринку; розрахунку основних показників плану збуту продукції; визначення обсягів реалізованої і чистої продукції на підприємстві; застосування методики розрахунку виробничої потужності; формування фонду оплати праці; планування транспортного обслуговування виробництва; розрахунку витрат за техніко-економічними факторами; планування витрат на підготовку і освоєння виробництва нової продукції;

- *ознайомляться із:* історією розвитку науки про організацію і планування виробництва; принципами, методами, нормами і нормативами планування; видами реклами та засобами їх поширення; видами виробничої потужності та чинниками, що її визначають; системою показників виробничої потужності; методикою розрахунку персоналу за різними категоріями; метою, завданням та послідовністю розробки плану собівартості продукції; об'ємно-календарним плануванням підготовки виробництва нової продукції;

- *отримають уміння:* планування обсягів виробництва продукції у вартісному виразі; визначати календарно-планові нормативи, випередження та заділи у серійному виробництві; розраховувати розміри поточного, страхового, підготовчого, транспортного та технологічного запасів; розраховувати плановий фонд заробітної плати за елементами; планування собівартості реалізованої продукції; застосовувати сітьові методи планування і підготовки виробництва нових видів продукції; оцінювати технічний рівень розвитку підприємства;

- *оволодіють науковим матеріалом щодо:* процесу планування та прийняття рішень; організації планування на підприємстві; змісту та оптимізації виробничої програми на підприємстві; планування потреби в матеріальних ресурсах; планування продуктивності праці; застосування методики розрахунків плану підвищення продуктивності праці під дією основних техніко-економічних чинників; показників планування зниження собівартості продукції;

- *здобудуть досвід щодо:* планування валової продукції та залишків незавершеного виробництва; планування роботи потокових ліній у масовому виробництві; визначення потреби цехів у матеріальних ресурсах; розрахунку максимально можливого випуску продукції з наявної потужності; планування забезпечення підприємства

технологічним оснащенням; розрахунку калькуляційних статей прямих витрат; здійснення оптимізаційних планових розрахунків оновлення продукції;

- *отримують відповіді на питання:* що таке системний підхід до планування; як впливають життєвий цикл продукції та детермінанти попиту на обсяг збуту; що таке товарна продукція, який її склад та характеристики; в чому полягають зміст і завдання оперативно-календарного планування; як здійснюється планування енергозабезпечення підприємства; що таке аналіз «витрати-обсяг-прибуток» в процесі планування; в чому полягає сутність планування організаційно-технічного розвитку;

- *засвоюють навчальну інформацію щодо:* концепції контролінгу як інтегрованого інструменту планування і контролю; функціонування системи планування на підприємстві; особливостей оперативно-календарного планування в одиничному виробництві; планування потреби в персоналі підприємства; планування діяльності ремонтного виробництва; планування прибутковості підприємства, визначення валового і чистого прибутку.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна «Планування і контроль на підприємстві» складається з одного кредитного модуля. Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей. Її засвоєнню передують вивчення дисциплін «Математика для економістів», «Статистика», «Фінанси підприємств», «Економіка підприємства».

Вона має зв'язок з дисциплінами загального та професійного спрямування («Економіка праці і соціально-трудові відносини», «Організація виробництва», «Управління витратами», «Трудові відносини і оплата праці», «Фінансова аналітика», а також «Стратегія підприємства» та ін.) підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої за освітньо-професійною програмою «Економіка бізнес-підприємства».

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи планування діяльності підприємства
Тема 1.1. Сутність планування і контролю, його особливості на підприємстві
Тема 1.2. Система планів підприємства
Розділ 2. Планування ресурсного забезпечення, виробництва і збуту продукції
Тема 2.1. Маркетингові дослідження, планування і контроль збуту
Тема 2.2. Планування виробництва продукції
Тема 2.3. Оперативно-календарне планування і контроль
Тема 2.4. Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва
Тема 2.5. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю
Тема 2.6. Планування персоналу і оплати праці
Тема 2.7. Планування виробничої інфраструктури
Розділ 3. Фінансове планування і контроль на підприємстві
Тема 3.1. Планування і контроль витрат виробництва
Тема 3.2. Планування і контроль фінансових ресурсів

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Планування і контроль на підприємстві: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. І. В. Макалюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 20,74 МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 241 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/49898>.
2. Планування і контроль на підприємстві: Частина 1. Бюджетування бізнес-процесів на підприємстві: Комп'ютерний практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 Економіка / С. В. Поліщук, І. В. Макалюк ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,81 МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 74 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/47975>.
3. Планування і контроль на підприємстві: Розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка бізнес-підприємства» спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. : І. В. Макалюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,63 МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 40 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39189>.
4. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / П. С. Березівський, Н. І. Михалюк, Л. Я. Балаш та ін. ; за ред. Н. І. Михалюк. Львів : «Новий світ-2000», 2020. 620 с.
5. Залуцький І. Р., Цимбалюк В. М., Шевченко С. Г. Планування і діагностика діяльності підприємств : навч. посіб. Львів : Видавництво «Новий світ-2000», 2020. 320 с.
6. Виробничий менеджмент : підручник для студентів вищих навчальних закладів / М.П. Бутко, С.М. Задорожна, Н.В. Іванова, М.І. Мурашко [та 3 інших] ; Київ : Центр учбової літератури, 2020. 422 с.
7. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.
8. Водянка Л. Д., Никифорак В. А. Планування та контроль у підприємницькій діяльності : навчально-методичний посібник / Чернівці : Чернівецький національний університет, 2018. 199 с.

Додаткова література:

9. Дмитрієв В. О. Не бійся відчиняти будь-які двері, або Історія створення успішного українського бізнесу. Полтава : ФОП Мирон І. А., 2021. 168 с.
10. Макалюк І. В., Круш П. В. Управління трансакційними витратами промислових підприємств: методологія і практика : монографія. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 300 с.
11. Гаврись П. О., Гаврись М. О., Гаврись О. М. Методи оцінки та контролю витрат у промисловості : монографія. Харків : ФОП Панов А. М., 2019. 175 с.
12. Механізми забезпечення ефективної діяльності підприємств: контрольно-аналітичний аспект : колективна монографія / Луцький національний технічний університет. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2019. 115 с.

13. Макалюк І. В., Ліндаєв Д. В. Сутність збутової діяльності підприємства та методологічна послідовність оцінювання її ефективності. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2019. Випуск 23. С. 140-148.
14. Макалюк І. В., Джумаєєва Д. Д. Роль бюджетування у фінансовому плануванні підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2019. Випуск 24. С. 67-75.
15. Сучасні аспекти управління промисловими підприємствами : монографія / І. В. Макалюк, Н. П. Круш, А. Ю. Погребняк та ін. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. 254 с.
16. Організація та планування діяльності сільськогосподарських підприємств : практикум / [І.І. Червен ... [та ін.] ; за редакцією І.І. Червена. Миколаїв : МНАУ, 2018. 224 с.
17. Prognostication and planning of economic development : microeconomic and macroeconomic levels : multi-authored monograph / edited by J. Žukovskis, K. Shaposhnykov ; Aleksandras Stulginskis University, Business and rural development management institute. Kaunas : Baltija Publishing, 2019.
18. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : станом на 27 січня 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
19. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV : станом на 31 березня 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV : станом на 10 серпня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/ed20210701#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
21. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. № 108/95-ВР : станом на 01 квітня 2023 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-vr#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
22. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності : наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 : станом на 30 грудня 2013 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
23. Витрати : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 : затв. Наказом Мін-ва фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 : станом на 03 листопада 2020 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 31.05.2023).
24. Eurostat. Your key to European statistics. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>.
25. Державна служба статистики України : сайт. URL: <https://ukrstat.gov.ua>.
26. Міністерство фінансів України : сайт. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання, а саме:

основні методи навчання: лекції, комп'ютерні практикуми, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного аналізу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія, робота в малих групах.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу з вирішення завдань комп'ютерного практикуму, який викладається на лекціях та пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новим етапом виконання планових розрахунків із бюджетування бізнес-процесів на підприємстві передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей виконання завдань кожного типу, які супроводжуються поясненнями викладача. Потім здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні завдання для виконання згідно варіанту. На наступному занятті здобувачі вищої освіти мають можливість отримати від викладача відповіді на питання, що виникли при виконанні завдань, і здати їх. Під час вивчення матеріалу та при виконанні завдань комп'ютерного практикуму застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережових комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер Telegram, платформа дистанційного навчання «Сікорський». А також необхідно володіти навичками з використання редактора для створення таблиць (Microsoft Excel), текстового редактора (Microsoft Word) та редактора зі створення презентацій (Microsoft PowerPoint).

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 18 годин практичних занять (комп'ютерних практикумів), 66 годин відведено на самостійну роботу студентів.

Лекційні заняття

№ п/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи планування діяльності підприємства	
1	Лекція 1. Тема 1.1. Сутність планування і контролю, його особливості на підприємстві (2 год.) Історія розвитку науки про організацію і планування виробництва. Планування як функція управління підприємством. Системний підхід до планування. Сутність об'єктів планування на підприємстві. Процес планування та прийняття рішень. Концепція контролінгу – інтегрованого інструменту планування і контролю.
2	Лекція 2. Тема 1.2. Система планів підприємства (2 год.) Функціонування системи планування на підприємстві. Методологія планування: методи, норми і нормативи, показники. Класифікація планів. Фактори, що впливають на вибір форми планування. Організація планування на підприємстві.
Розділ 2. Планування ресурсного забезпечення, виробництва і збуту продукції	
3	Лекція 3. Тема 2.1. Маркетингові дослідження, планування і контроль збуту продукції (2 год.)

Планування і контроль на підприємстві

	Формування плану збуту з урахуванням досліджень ринку. Планування реклами: види та засоби поширення. Планування збуту продукції: основні показники плану та їх розрахунок.
4	Лекція 4. Тема 2.2. Планування виробництва продукції (2 год.) Виробнича програма підприємства, її зміст і оптимізація. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні: 1) товарна продукція: характеристика, склад, розрахунки; 2) валова продукція: характеристика, планування залишків незавершеного виробництва; 3) реалізована і чиста продукція: характеристика і визначення в процесі планування.
5	Лекція 5. Тема 2.3. Оперативно-календарне планування і контроль (2 год.) Зміст і завдання оперативно-календарного планування. Ритмічність виробництва. Особливості оперативно-календарного планування на підприємствах одиничного, серійного і масового типів виробництва.
6	Лекція 6-7. Тема 2.4. Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва (4 год.) Зміст планування матеріально-технічного забезпечення (МТЗ) виробництва та послідовність його розробки. Планування потреби в матеріальних ресурсах. Запаси і регулювання їхніх розмірів: поточний, страховий, підготовчий, транспортний, технологічний. Визначення потреби цехів у матеріальних ресурсах.
7	Лекція 8-9. Тема 2.5. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю (4 год.) Види виробничої потужності, чинники, що її визначають, і послідовність розрахунків. Методики розрахунку виробничої потужності. Визначення максимально можливого випуску продукції з наявної потужності. Система показників виробничої потужності.
8	Лекція 10-11. Тема 2.6. Планування персоналу і оплати праці (4 год.) Суть та рольова структура персоналу підприємства. Законодавче регулювання трудових відносин. Планування потреби в персоналі. Планування продуктивності праці. Планування фонду оплати праці.
9	Лекція 12-13. Тема 2.7. Планування виробничої інфраструктури (4 год.) Особливості функціонування та планування підрозділів виробничої інфраструктури. Планування забезпечення підприємства технологічним оснащенням. Планування діяльності ремонтного виробництва. Планування енергозабезпечення підприємства. Планування транспортного обслуговування виробництва.
Розділ 3. Фінансове планування і контроль на підприємстві	
10	Лекція 14-15. Тема 3.1. Планування і контроль витрат виробництва (4 год.) Мета, завдання та послідовність розроблення плану собівартості продукції. Розрахунок витрат за техніко-економічними факторами. Планування собівартості реалізованої продукції. Розрахунок калькуляційних статей прямих витрат. Методи контролю витрат.
11	Лекція 16-17. Тема 3.2. Планування і контроль фінансових ресурсів (4 год.) Зміст і завдання фінансового плану. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування прибутковості підприємства. Аналіз «витрати-обсяг-прибуток». Види рентабельності та їхні розрахунки.
12	Лекція 18. Тема 3.3. Планування оновлення продукції та розвитку підприємства (2 год.) Формування планів оновлення продукції, їхній склад і завдання. Оптимізаційні планові розрахунки оновлення продукції. Планування витрат на підготовку й освоєння виробництва нової продукції. Об'ємно-календарне планування підготовки виробництва нової продукції. Сітові методи планування підготовки виробництва та освоєння нових

Планування і контроль на підприємстві

	виробів. Сутність планування технічного та організаційного розвитку. Оцінка технічного рівня розвитку підприємства.
	Всього: 36 годин

Комп'ютерні практикуми

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань
КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ. БЮДЖЕТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
1	Заняття 1. Виконання планових розрахунків по КП (частина I) (2 год.) 1.1. Ознайомлення зі специфікою діяльності торгового підприємства 1.2. Формування фактичного бюджету підприємства на поточний рік 1.3. Визначення стратегічних цілей на плановий рік 1.4. Формування вихідних даних для планових розрахунків 1.5. Планування структури продажів продукції в розрізі місяців за схемами «з ПДВ» та «без ПДВ» 1.6. Планування собівартості продукції
2	Заняття 2. Виконання планових розрахунків по КП (частина II) (2 год.) 2.1. Планування штатного розпису та системи мотивації підприємства за бізнес-процесами 2.2. Планування основних засобів та амортизаційних відрахувань за бізнес-процесами
3	Заняття 3. Виконання планових розрахунків по КП (частина III) (2 год.) 3.1. Формування бюджету бізнес-процесу «Маркетинг і продажі» 3.2. Планування ключових показників ефективності діяльності підприємства 3.3. Первинний аналіз результатів щодо ефективності бізнес-процесу «Маркетинг і продажі»
4	Заняття 4. Виконання планових розрахунків по КП (частина IV) (2 год.) 4.1. Формування бюджету бізнес-процесу «Закупка і логістика» 4.2. Первинний аналіз результатів щодо ефективності бізнес-процесу «Закупка і логістика» 4.3. Формування бюджету бізнес-процесу «Управління та адміністрування» 4.4. Первинний аналіз результатів щодо ефективності бізнес-процесу «Управління та адміністрування»
5	Заняття 5. Виконання планових розрахунків по КП (частина V) (2 год.) 5.1. Планування зведених витрат за бізнес-процесами 5.2. Формування P&L-бюджету підприємства 5.3. Первинний аналіз ефективності діяльності компанії в плановому році
6	Заняття 6. Виконання планових розрахунків по КП (частина VI) (2 год.) 6.1. Формування CF-бюджету підприємства 6.2. Первинний аналіз руху грошових коштів компанії
7	Заняття 7. Виконання планових розрахунків по КП (частина VII) (2 год.) 7.1. Прогнозування балансу підприємства на плановий період 7.2. Аналіз прогнозного балансу Завдання на СРС: Підготовка аналітичного звіту по комп'ютерному практикуму «Бюджетування бізнес-процесів на підприємстві» (з обґрунтуванням та висновками)
8	Заняття 8. Модульна контрольна робота. Захист розрахункових робіт (2 год.)
9	Заняття 9. Проведення заліку (2 год.)
	Всього: 18 годин

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота

Планування і контроль на підприємстві

№ з/п	Питання, що виносяться на самостійне опрацювання	Термін виконання
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи планування діяльності підприємства		
1	Тема 1.1. Сутність планування і контролю, його особливості на підприємстві Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. Обсяг СРС: 2 год.	1-й тиждень
2	Тема 1.2. Система планів підприємства Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Ознайомитися із законодавчою та нормативною базою. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	2-й тиждень
Розділ 2. Планування ресурсного забезпечення, виробництва і збуту продукції		
3	Тема 2.1. Маркетингові дослідження, планування і контроль збуту продукції Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.1. Обсяг СРС: 4 год.	3-й тиждень
4	Тема 2.2. Планування виробництва продукції Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.2. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	4-й тиждень
5	Тема 2.3. Оперативно-календарне планування і контроль Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.3. Обсяг СРС: 4 год.	5-й тиждень
6	Тема 2.4. Планування матеріально-технічного забезпечення виробництва Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.4. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	6-7-й тиждень
7	Тема 2.5. Забезпечення операційної діяльності виробничою потужністю Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.5. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	8-9-й тиждень
8	Тема 2.6. Планування персоналу і оплати праці Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.6. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	10-11-й тиждень

Планування і контроль на підприємстві

9	Тема 2.7. Планування виробничої інфраструктури Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 2.7. 3. Виконати завдання комп'ютерного практикуму. Обсяг СРС: 4 год.	12-13-й тиждень
Розділ 3. Фінансове планування і контроль на підприємстві		
10	Тема 3.1. Планування і контроль витрат виробництва Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 3.1. 3. Підготувати аналітичний звіт по комп'ютерному практикуму «Бюджетування бізнес-процесів на підприємстві» (з обґрунтуванням та висновками) Обсяг СРС: 4 год.	14-15-й тиждень
11	Тема 3.2. Планування і контроль фінансових ресурсів Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 3.2. Обсяг СРС: 4 год.	16-17-й тиждень
12	Тема 3.3. Планування оновлення продукції та розвитку підприємства Завдання на СРС: 1. Скласти опорний конспект. 2. Розв'язати задачі до теми 3.3. Обсяг СРС: 4 год.	18-й тиждень
14	Підготовка до модульної контрольної роботи / Обсяг СРС: 4 год.	15-16 тиждень
15	Розрахункова робота / Обсяг СРС: 10 год.	15-16 тиждень
16	Підготовка до заліку / Обсяг СРС: 6 год.	1-18 тиждень
Всього: 66 годин		

Конкретизація контрольних заходів

№ з/п	Результати навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1	Знати та вміти застосовувати отримані за весь курс навчання практичні навички щодо: теоретико-методологічних основ планування діяльності підприємства; планування ресурсного забезпечення, виробництва і збуту продукції; планування витрат, фінансів і їх контролю на підприємстві; планування розвитку підприємства.	МКР	16-ий тиждень
2	Вміти планувати та аналізувати використання робочого часу на підприємстві: розраховувати календарний, номінальний, табельний та корисний (ефективний) фонди робочого часу; складати баланс робочого часу; оцінювати показники ефективності використання робочого часу; аналізувати баланс робочого часу всередині робочого дня; визначати вплив ефективності	Розрахункова робота	16-ий тиждень

Планування і контроль на підприємстві

	використання робочого часу на результати господарської діяльності підприємства		
--	--	--	--

Політика та контроль

1. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Форми та технології навчання

Навчальна дисципліна базується на кредитно-модульній технології навчання, яка передбачає модель організації навчального процесу, що ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів). Передбачає проведення лекцій, комп'ютерних практикумів, модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали і нормативно-правові акти наведені в навчальній програмі та робочій програмі кредитного модуля, наявні в НТБ ім. Г. І. Денисенка та мережі Internet.

Індивідуальне завдання

Одним з основних видів семестрового контролю під час опанування навчальної дисципліни «Планування і контроль на підприємстві» є виконання розрахункової роботи. Розрахункова робота виконується згідно з вимогами, у термін, зазначений викладачем.

Має на меті опанування уміння студентами застосовувати отримані ними теоретичні знання при розрахунках трудових показників господарської діяльності підприємства.

Студент повинен виконувати розрахункову роботу на основі норм тривалості робочого часу, затверджених КМУ на поточний **(2023)** рік, згідно варіанту наданого викладачем. На основі власних досліджень, після виконання відповідних розрахунків та оцінювання показників, проводиться ґрунтовний аналіз впливу ефективності використання робочого часу на результати господарської діяльності підприємств.

Завдання та вимоги до оформлення розрахункової роботи наведено в навчальному посібнику:

Планування і контроль на підприємстві: Розрахункова робота [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Економіка бізнес-підприємства» спеціальності 051 «Економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: І. В. Макалюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,63 МБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 40 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/39189>.

Розрахункова робота оцінюється за критеріями: правильності розрахунків; наявності ілюстрацій (таблиці, рисунки, схеми тощо); обґрунтувань та висновків за отриманими показниками; оформлення; якості захисту та відповідей на додаткові запитання.

Граничний термін подання розрахункової роботи на перевірку: за 15-16 тижнів навчання.

Розрахункова робота в окремих випадках може перевірятися на плагіат. У разі виявлення академічної недобросовісності, робота анулюється, студент до екзамену не допускається!

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Критерій	Ваговий бал
Заохочувальні бали	
Написання та публікація тез, статті (за тематикою навчальної дисципліни)	5 балів за кожен вид діяльності
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)	5 балів за кожен учасник
Штрафні бали	
Порушення термінів виконання індивідуального завдання (розрахункова робота)	-1 бал за кожний тиждень протермінування
Порушення термінів виконання звіту до комп'ютерного практикуму	-3 бал за кожний тиждень протермінування
<i>*Сума заохочувальних/штрафних балів не може перевищувати 10 % рейтингової шкали PCO-1 (для дисциплін, семестровий контроль яких передбачений у вигляді заліку) та 10 % стартової шкали PCO-2 (для дисциплін, семестровий контроль яких передбачений у вигляді екзамену).</i>	

Відвідування занять

Відвідування лекцій, комп'ютерних практикумів, а також відсутність на них, **не оцінюється**. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання модульної контрольної роботи та семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента на парі (виконання завдань комп'ютерних практикумів, розв'язання задач біля дошки, підготовка доповідей, відповіді на запитання тощо), а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Контрольні заходи пропускати не можна! Якщо контрольний захід пропущено з поважної причини (напр., наявність медичної довідки про хворобу), то за погодженням із викладачем його можна написати на одному із наступних занять.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами ¹.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ²	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ³ (у випадку відсутності студента на заняттях передбачено виконання індивідуальних завдань, які свідчитимуть про опрацювання студентом пропущених тем)	≥ 8 балів	≥ 20 балів

¹ Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

² Там само.

³ Там само.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. Зокрема, дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

На занятті **не дозволяється користуватися мобільними телефонами, планшетами тощо під час проведення контрольних заходів**. Якщо студент списує на експрес- чи модульному контрольному заході – його робота конфісковується без права завершення.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання через проходження онлайн-курсів за певною тематикою допускається за умови погодження зі студентами. У разі, якщо невелика кількість студентів має бажання пройти онлайн-курс за певною тематикою, вивчення матеріалу за допомогою таких курсів допускається, але студенти повинні виконати всі завдання, які передбачені у навчальній дисципліні.

Виставлення оцінки за контрольні заходи шляхом перенесення результатів проходження онлайн-курсів не передбачено.

Виконання завдань, передбачених для самостійної роботи студентів (СРС) відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Планування і контроль на підприємстві», а також виконання розрахункової роботи, здійснюється під час самостійної роботи студентів у дистанційному режимі (з можливістю консультування з викладачем через електронну пошту тощо).

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Планування і контроль на підприємстві» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Враховуючи специфіку навчальної дисципліни, деякі поняття вивчаються на англійській мові (фрагментарно).

Планування і контроль на підприємстві

Враховуючи студентоцентризований підхід, за бажанням студентів, допускається вивчення матеріалу за допомогою іноземних онлайн-курсів за тематикою, яка відповідає тематиці конкретних занять.

Позааудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь в науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо.

2. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1	Комп'ютерний практикум всього, в т. ч.:	40	40	1	40
2.1	- виконання розрахунків на заняттях	24	4	6	24
2.2	- формування аналітичного звіту	16	16	1	16
2	Модульна контрольна робота	30	30	1	30
3	Розрахункова робота (із захистом)	30	30	1	30
4	Залікова робота (у разі виконання)*	70	70	1	70
	Всього				100

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на практичних заняттях (виконання комп'ютерного практикуму)

Ваговий бал – 4. Максимальна кількість балів, отриманих на всіх практичних заняттях, дорівнює (4 балів × 6 = 24 бали):

- 4 бали отримує студент, який правильно виконав завдання комп'ютерного практикуму та вчасно подав на перевірку;
- 3 бали отримує студент, який виконав завдання комп'ютерного практикуму з незначними недоліками та вчасно подав на перевірку;
- 2 бали отримує студент, який виконав завдання комп'ютерного практикуму з незначними недоліками та невчасно подав на перевірку;
- 1 бал отримує студент, який виконав завдання комп'ютерного практикуму із суттєвими недоліками та невчасно подав на перевірку;
- 0 балів отримує студент, який на занятті не впорався з виконанням завдань.

2. Формування аналітичного звіту до комп'ютерного практикуму

Ваговий бал – 16. Максимальна кількість балів, отриманих за якісно виконаний аналітичний звіт дорівнює (16 балів × 1 = 16 балів):

- 16...15 балів отримує студент, правильність виконання завдань комп'ютерного практикуму, аргументація та обґрунтування аналітичних таблиць, формування висновків яким складає 95-100 %;
- 14...12 балів отримує студент, правильність виконання завдань комп'ютерного практикуму, аргументація та обґрунтування аналітичних таблиць, формування висновків яким складає 75-94 %;
- 10...12 балів отримує студент, правильність виконання завдань комп'ютерного практикуму, аргументація та обґрунтування аналітичних таблиць, формування висновків яким складає 60-74 %;

Планування і контроль на підприємстві

- 0 балів отримує студент, правильність виконання завдань комп'ютерного практикуму, аргументація та обґрунтування аналітичних таблиць, формування висновків яким складає 60 %.

3. Модульний контроль

Ваговий бал – 30. Максимальна кількість балів, отриманих за успішний розв'язок модульної контрольної роботи дорівнює (30 балів $\times$ 1 = 30 балів):

- 30...29 балів отримує студент, який надав 95-100 % необхідної інформації;
- 28...23 балів отримує студент, який надав 75-94 % необхідної інформації;
- 22...18 балів отримує студент, який надав 60-74 % необхідної інформації;
- 0 балів отримує студент, який виконав надав менше 60 % необхідної інформації.

Результат контрольного заходу для здобувача вищої освіти, який **не з'явився** на нього, оцінюється **нульовим балом**.

4. Індивідуальне завдання (розрахункова робота)

Ваговий бал – 30. Максимальна кількість балів, отриманих за розрахункову роботу дорівнює (30 балів $\times$ 1 = 30 балів):

- 30...29 балів отримує студент, який проявив творчий підхід, повністю розкрив досліджувану проблему, правильно виконав розрахунки, відобразив власну позицію та надав обґрунтовані рекомендації і висновки (не менше 95 % потрібної інформації);
- 28...23 балів отримує студент, який продемонстрував обґрунтоване розкриття проблеми з певними недоліками, розрахунки виконані з незначними неточностями (не менше 75 % потрібної інформації);
- 22...18 балів отримує студент, який не повністю розкрив тему дослідження, розрахунки здійснив із суттєвими недоліками та не зумів логічно аргументувати свої висновки (не менше 60 % потрібної інформації);
- 0 балів отримує студент, який не розкрив тему дослідження, не провів усіх необхідних розрахунків.

5. Залікова контрольна робота (у разі виконання)

Ваговий бал – 70. Максимальна кількість балів, отриманих за залікову контрольну роботу дорівнює (70 балів $\times$ 1 = 70 балів):

- 70...67 балів отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 95 % завдань залікової контрольної роботи;
- 76...53 балів отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 75 % завдань залікової контрольної роботи;
- 52...42 балів отримує студент, який правильно дав відповідь не менше ніж на 60 % завдань залікової контрольної роботи;
- 0 балів отримує студент, який правильно дав відповідь менше ніж на 60 % завдань залікової контрольної роботи.

Якщо студент за результатами виконання усіх контрольних заходів у підсумку набрав:

1) < 60 балів;

2) ≥ 60 балів, але бажає покращити свій результат,

він виконує залікову контрольну роботу, а попередній рейтинг «анулюється». В такому випадку рейтинг студента формується із балів за розрахункову роботу та балів за залікову контрольну роботу. **Сформований таким чином рейтинг є остаточним** (навіть у випадку «погіршення» свого початкового результату)!

Критерії оцінювання розрахункової роботи

№ з/п	Розрахункова робота	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1	Належне оформлення	10	3	1	3
2	Якість виконання розрахункової роботи: правильність розрахунків, наявність аналітичних висновків	50	15	1	15
3	Вчасність подання розрахункової роботи на перевірку та захисту	10	3	1	3
4	Презентація + захист	30	9	1	9
5	Всього				30

Умови допуску до захисту розрахункової роботи

Обов'язкова умова допуску до захисту розрахункової роботи		Критерій
1	Унікальність тексту	не менше 60 %
2	Правильність розрахунків та наявність аналітичних висновків	згідно варіанту
3	Здача на перевірку в установлені терміни	16-й тиждень навчання
4	Всього	$18 \leq RD \leq 30$

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену		Критерій
1	Розрахункова робота	$18 \leq RD \leq 30$
2	Стартовий рейтинг (за умови виконання всіх комп'ютерних практикумів та написання МКР)	$40 \leq RD$
3	Всього	$40 \leq RD \leq 100$

Інші умови позитивної здачі заліку «автоматом»:

1. Активність на практичних заняттях.
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації.
3. Відвідування лекційних занять.
4. Виконання практичних робіт.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ⁴

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре

⁴ Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПП ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Планування і контроль на підприємстві

$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску: RC < 40, розрахункову роботу не зараховано, комп'ютерний практикум не зараховано	Не допущено

3. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Відсутня

Робочу програму навчальної дисципліни (Силабус):

Складено: к.е.н., доц. Макалюк І. В.

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 18 від 23.06.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу⁵ (протокол № 11 від 30.06.2023)

⁵ Методичною радою університету – для загальноуніверситетських дисциплін.